

Parc Agrari de la Conca d'Òdena

01 Resum

El Grup Operatiu del Parc Agrari de la Conca d'Òdena, integrat actualment per 38 actors molt diversos, neix amb la voluntat de ser una eina de dinamització territorial que permeti incidir positivament sobre les activitats que es desenvolupin en sòls agrícoles i forestals, juntament amb totes aquelles activitats relacionades (agroindústria transformadora, gastronomia, turisme, oci, cadenes de valor dels productes agroalimentaris i comercialització, esport, o aprovisionament de serveis ecosistèmics, entre d'altres).

El Parc Agrari de la Conca d'Òdena inclou 15 municipis (Argençola, Capellades, Carme, Castellolí, Copons, Jorba, Igualada, La Pobla de Claramunt, La Torre de Claramunt, Òdena, Orpí, Rubió, Sant Martí de Tous, Santa Margarida de Montbui, i Vilanova del Camí), que en conjunt representen una superfície de 372,18 km² i una població de 80.820 habitants (dades IDESCAT 2018). Aquest territori presenta les característiques idònies per a la creació d'un Parc Agrari ja que presenta un territori eminentment agrícola però amb un important nucli de consumidors i proper a l'AMB.

La Conca d'Òdena ha de fer front en els propers anys a nombrosos reptes de caràcter econòmic, social i ambiental, essent la major part compartits arreu de Catalunya i també pel conjunt de les zones mediterrànies d'àmbit europeu, modulats òbviament per la idiosincràsia local. El Parc Agrari ha de ser una eina que contribueixi a aspectes com el manteniment i la diversificació del mosaic agroforestal, l'increment de la qualitat dels serveis ecosistèmics i l'increment de la resiliència a grans incendis forestals. També ha de contribuir en la generació d'oportunitats laborals associades als usos del territori (agricultura, ramaderia, gastronomia, agroindústria, lleure, turisme...), juntament amb la dinamització econòmica i la fixació de població rural. Incidirà també en el manteniment i/o desenvolupament d'un model agroalimentari sostenible, ecològic i/o de proximitat, basat en la qualitat i la transformació de les primeres matèries. D'aquesta manera es fomentarà l'alimentació de qualitat, l'activitat física i un estil de vida actiu i saludable. Finalment es treballarà per la posada en valor dels actius del territori i l'aprofitament del potencial innovador que aporten les varietats tradicionals i espècies silvestres, que ens permetin esdevenir referents i pioners en l'àmbit mediterrani.

Per tal de poder començar a funcionar el 2020, els ajuntaments dels municipis inclosos aportaran conjuntament el pressupost necessari per realitzar les primeres accions de dinamització, que fan referència bàsicament a la creació d'una xarxa entre els actors per tal de potenciar i facilitar els canals de comunicació i comercialització, juntament amb una campanya de conscienciació ciutadana i la creació d'una marca del Parc Agrari. Per realitzar aquestes accions, i les següents, l'organització del Grup Operatiu, en termes de presa de decisions serà totalment assembleària, intentant que les decisions s'adoptin amb el màxim consens possible i sempre amb un mínim de 2/3. Al mateix temps, s'establiran comissions que agrupin els actors d'un sector determinat (horta, cereals, ramaderia, vinya, elaboradors de cervesa, forners, silvicultura, comerços, restauradors, administració...) a fi i efecte que cadascú pugui adaptar el funcionament a les particularitats del seu sector. Els acords presos per cadascuna de les comissions hauran

de ser ratificats pel conjunt de membres del Grup Operatiu. Tots els membres del Grup Operatiu tindran el mateix pes en la presa de decisions, si bé la coordinació i dinamització del Grup Operatiu recaurà en un actor extern, com podria ser el Col·lectiu Eixarcolant.

02 Objectius

L'objectiu general del Parc Agrari de la Conca d'Òdena és afavorir el desenvolupament d'un model agroalimentari basat en la qualitat i la proximitat. Fent d'aquesta manera que sigui resilient al canvi climàtic i poc dependent del mercat global. Fomentar la transformació de les matèries primeres mitjançant el desenvolupament de l'agroindústria, que permeti la gestió sostenible del mosaic agroforestal i proveeixi de serveis ecosistèmics. Fomentar també el desenvolupament d'activitats econòmiques dinamitzadores associades a l'activitat agrícola i al territori, que faci accessible per a tota la població una alimentació equilibrada i de qualitat basada en productes locals, i que esdevingui motor econòmic mitjançant la generació d'ocupació de qualitat entorn el sector agroalimentari i les activitats associades.

D'aquest objectiu general en resulten els següents objectius específics:

1. Posar en valor l'activitat agrària i el component paisatgístic, cultural i ambiental de l'àmbit territorial inclòs dins el Parc Agrari.
2. Fomentar la diversificació i dinamització de l'activitat agrària mitjançant el cultiu i/o aprofitament d'espècies i varietats amb un elevat valor afegit i que permetin la diferenciació, tals com espècies comestibles silvestres i varietats tradicionals.
3. Donar suport a la transició progressiva i lliure vers l'agricultura / ramaderia sostenible/ d'alt valor natural.
4. Fomentar l'ús d'energies renovables en les explotacions per tal de millorar-ne l'eficiència energètica i mitigar el canvi climàtic.
5. Incrementar la resiliència del sector agrari, i del mosaic agroforestal, al canvi climàtic.
6. Afavorir la transformació de les matèries primeres mitjançant el desenvolupament d'una agroindústria arrelada al territori que aposti per la qualitat i la innovació, i que permeti generar productes derivats d'alt valor afegit.
7. Generar experiències innovadores que siguin extrapolables a d'altres indrets de l'arc mediterrani, fent de la Conca d'Òdena un referent en el model agroalimentari de futur.
8. Facilitar la venda directa i l'accés del conjunt de la població als productes alimentaris locals.
9. Garantir un preu de venda just per als productes agroalimentaris.
10. Fomentar una alimentació local, variada i saludable, especialment en els infants i joves.
11. Emprar el territori com a eina de dinamització econòmica, emprant com a valor els usos agrícoles, ramaders o forestals, i els paisatges culturals.
12. Generar consciència en la població urbana sobre la importància de la gestió sostenible del mosaic agroforestal mitjançant l'agricultura, la ramaderia i la gestió forestal, per a l'aprovisionament d'aliments de qualitat, serveis ecosistèmics i prevenció d'incendis forestals.
13. Posar de relleu la responsabilitat individual que tenim com a consumidors i les potencials
14. externalitats positives derivades d'un determinat model de consum.
15. Definir una estratègia de promoció territorial conjunta entre tots els municipis, emprant la marca Parc Agrari com a actiu principal.
16. Afavorir la comunicació i les sinèrgies entre els diferents actors que conformen el Parc Agrari.

03 Conclusions

Aquest projecte mostra la clara necessitat de dinamitzar l'agricultura, la ramaderia i la silvicultura; i totes les activitats que en deriven, en el territori de la Conca d'Òdena. En contrast però, també mostra les moltes oportunitats que el territori presenta per a poder realitzar grans canvis amb petites accions. És per aquestes raons que ben utilitzada, l'eina del Parc Agrari és essencial per la Conca d'Òdena i tots els seus conciutadans.

No obstant, s'és conscient de totes les dificultats a superar que venen d'ara en endavant, ja que un projecte que involucra tants actors, d'àmbits tant diversos, no és fàcil de coordinar. Per aquest motiu, aquest grup operatiu, amb el respectiu conveni, és una base indispensable per a poder obrir canals de comunicació i debat entre els diversos actors per a entendre's entre tots i realitzar accions concretes sota el paraigües del Parc Agrari.

Amb un correcte funcionament el Parc Agrari de la Conca d'Òdena serà una eina indispensable per al desenvolupament sostenible i la dinamització econòmica del territori en el futur. Les accions desenvolupades en el marc del projecte incidiran tant en els agricultors, ramaders i la indústria transformadora, com en els consumidors, i també en el conjunt de la població (independentment que sigui o no consumidora directa de productes del Parc Agrari) gràcies a l'increment de la qualitat dels serveis ecosistèmics proveïts pel territori i d'altres beneficis intangibles i/o vinculats a altres sectors econòmics (turisme, lleure, esport, gastronomia...).

04 Líder del Grup Operatiu

ENTITAT: ADRIÀ SOLÉ CANTERO

E-MAIL DE CONTACTE: adriasc88@gmail.com

05 Àmbit/s temàtic/s d'aplicació

- Sistema de producció agrària
- Pràctica agrària
- Equipament i maquinària agrària
- Ramaderia i benestar animal
- Producció vegetal i horticultura
- Paisatge / Gestió del territori
- Control de plagues i malalties
- Fertilització i gestió dels nutrients
- Gestió del sòl
- Recursos genètics
- Silvicultura
- Gestió de l'aigua
- Clima i canvi climàtic
- Gestió energètica
- Gestió de residus i subproductes
- Gestió de la biodiversitat i del medi natural
- Qualitat alimentària / processament i nutrició
- Cadena de subministrament, màrqueting i consum
- Competitivitat i diversificació agrària i forestal
- General

06 Àmbit/s territorial/s d'aplicació

PROVINCIA/ES	COMARCA/QUES
En la província de Barcelona	Els 15 municipis ja citats de la comarca de L'Anoia

07 Difusió del projecte (publicacions, jornades, multimèdia...)

La memòria d'aquest projecte serà publicada al web www.eixarcolant.cat. Durant la tardor del 2019 es preveuen diverses actuacions per exposar el projecte als diversos actors implicats que encara no formen part del Grup Operatiu. A principis del 2020 es preveu la presentació oficial del projecte al conjunt de la ciutadania amb totes les campanyes divulgatives que se'n generin. A la primavera del 2020, comptant amb la participació de tots els membres del grup operatiu, es crearà material divulgatiu per realitzar una campanya de conscienciació ciutadana.

A mesura que, segons el cronograma i les línies d'actuació previstes, es generin nous continguts i materials comunicatius, aquests es difondran a través de les xarxes socials i també al portal web.

08 Pàgina web del projecte

Actualment, la pàgina web del projecte és <https://eixarcolant.cat/pagines/projecte-parc-agrari-de-la-conca-dodena>, no obstant de cara al 2020, no es descarta la creació d'un directori web exclusiu del Parc Agrari.

09 Altra informació del projecte

DATES DEL PROJECTE	PRESSUPOST APROVAT
Data d'inici (mes-any): març 2019	Pressupost total: 9.485,00 €
Data final (mes-any): setembre 2019	Finançament DARP: 5.406,45 €
Estat actual: Executat	Finançament UE: 4.078,55 €
	Finançament propi: 4.065,00 €

Amb el finançament de:

Projecte finançat a través de l'Operació 16.01.01 (Cooperació per a la innovació) a través del Programa de desenvolupament rural de Catalunya 2014-2020.

Ordre ARP/133/2017, de 21 de juny, per la qual s'aproven les bases reguladores dels ajuts a la cooperació per a la innovació a través del foment de la creació de grups operatius de l'Associació Europea per a la Innovació en matèria de productivitat i sostenibilitat agrícoles i la realització de projectes pilot innovadors per part d'aquests grups, i Resolució ARP/1282/2018, de 8 de juny, per la qual es convoquen els corresponents a 2018.

Generalitat de Catalunya
Departament d'Agricultura,
Ramaderia, Pesca i Alimentació

Fons Europeu Agrícola
de Desenvolupament Rural:
Europa inverteix en les zones rurals